

Liesyezh : yezhoù ha danvezioù war an dro

Yezhoù rannvroel - Brezhoneg
Diwar al labourioù bet savet gant Gabriela Steffen

Diaporama 2025 gant Cécile FLOURET, CPD LCR 56, Isabelle LE NABAT, IEN LCR 56, Laurence Lejeune, CPD LCR 35.

Diell « Ninnog ha Tudi », 2014 : gwirioù miret strizh gant TES / Canopé

Images avec l'aimable autorisation de TES Ti Embann ar Skolioù

© TES. Pep gwir miret strizh / © TES. Tous droits réservés

Gabriela STEFFEN

Collaboratrice scientifique à l'université de Genève

- Université de Genève
- Membre du GRIDALP Groupe de Recherche Interaction Discours Acquisition Langues Plurilinguisme à l'ELCF Ecole de Langue et Civilisation Françaises
- Doctorat dans les domaines de l'enseignement bi-plurilingue, de la didactique du plurilinguisme et du plurilinguisme dans la recherche
- Ses travaux portent sur les pratiques scientifiques et d'enseignement / apprentissage bi-plurilingues et l'élaboration des savoirs dans différents domaines disciplinaires

Pennadoù diazez

Steffen Gabriela, 2019

L'enseignement bilingue au croisement de différentes approches didactiques : perspectives des enseignants. Revue TDFLE, (74).

<https://revue-tdfle.fr/articles/revue-74/213-l-enseignement-bilingue-au-croisement-de-differentes-approches-didactiques-perspectives-des-enseignants>

Gabriela Steffen et Audrey Freytag Lauer, 2021

« Ilots bilingues et méso-alternance », Recherches en didactique des langues et des cultures

<http://journals.openedition.org/rdlc/9853>

Liesyezh :
Yezhoù ha danvezioù
war an dro

Meur a zoare evezhiet evit kelenn gant div yezh

- Doareoù mui pe vui unyezh pe liesyezh
- Doareoù troet mui pe vui war-zu kelenn/deskiñ ar yezh vuket pe an danvez
- Roll ha plas kemmus evit an div yezh hag o implij a bep eil

Pevar doare zo da glasañ an doareoù evezhiet.

Pevar doare d'ober

- 1. Doare unyezhek dre soubidigezh evit kelenn/deskiñ ar brezhoneg**
- 2. Doare liesyezhek evit kelenn/deskiñ ar brezhoneg**
- 3. Doare unyezhek evit kelenn/deskiñ an danvez**
- 4. Doare liesyezhek evit kelenn/deskiñ an danvez war an dro gant ar brezhoneg**

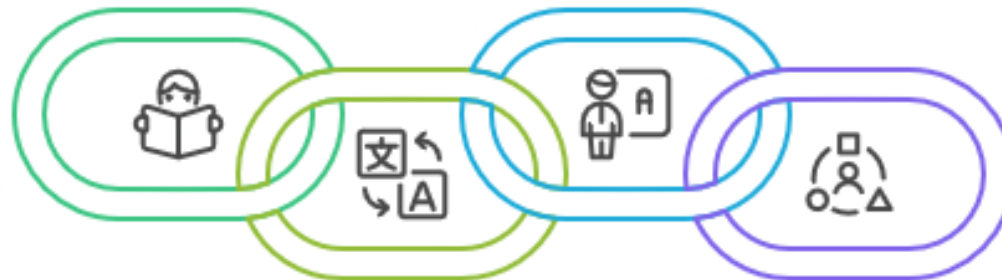
Stratégies d'enseignement des langues d'après Gabriela STEFFEN

Approche monolingue et immersive

Évite la L1, se concentre sur l'immersion en L2 pour la communication.

Approche monolingue des DNL

Traite la L2 comme une L1 pour l'enseignement des DNL.

Approche plurilingue

Encourage les liens L1-L2 pour l'intercompréhension.

Approche plurilingue et intégrée des DNL

Utilise plusieurs langues pour la conceptualisation et la construction des connaissances.

1. Doare unyezhek dre soubidigezh evit kelenn/deskiñ ar brezhoneg

Klasket 'vez ober hep ar galleg. Servijout a ra ar brezhoneg da dreuzkas an danvez.

Talvezout a ra ar yezh da gehentiñ.

An danvez zo implijet evit ober e brezhoneg nemetken.

An doare d'ober a zo troet war-zu ar c'hehentiñ, dre soubidigezh, evit kelenn/deskiñ ar brezhoneg.

Skouer 1

Domani : skiantoù/goulennata ar bed

Palioù : Deskiñ lenn ha skrivañ. Deskiñ geriaoueg, yezhadur, frammoù frazennoù staget ouzh an danvezioù.

Obererezh : Labourat war ar brezhoneg diwar un diell e brezhoneg (testenn lennet ha/pe video), en ur implijout ar brezhoneg nemetken.

Deskiñ : lenn, skrivañ ; geriaoueg, yezhadur, ereadurezh

Al lern rous 1

Loened brav eo al lern.

Rous ha gwenn eo o blev met du eo beg o favioù.

Ur fri hag ul lost hir o deus.

Bevañ a reont war ar maez hag e kêr ivez.

N'eo ket aes gwelout anezhe. Loened fin int.

Redek a reont buan ha mont a reont da chaseal diouzh an noz.

Image avec l'aimable autorisation
de TES Ti Embann ar Skolioù

© TES. Pep gwir miret strizh
© TES. Tous droits réservés

Implijout an diell e brezhoneg goude al lenn

Images avec l'aimable autorisation de TES Ti Embann ar Skolioù
© TES. Pep gwir miret strizh / © TES. Tous droits réservés

Klask e peseurt frazennoù ez eus kaoz eus ul louarn e-unan hag e peseurt frazennoù ez eus kaoz eus meur a hini.

Brav eo.	ul louarn ?	lern ?
Rous int.	ul louarn ?	lern ?
Mont a ra da chaseal.	ul louarn ?	lern ?
Bevañ a ra e kêr.	ul louarn ?	lern ?
Redek a reont war ar maez.	ul louarn ?	lern ?
Redek a ra buan.	ul louarn ?	lern ?

Image avec l'aimable autorisation
de TES Ti Embann ar Skolioù

© TES. Pep gwir miret strizh
© TES. Tous droits réservés

2. Doare liesyezhek evit kelenn/deskiñ ar brezhoneg

Lañs zo roet d'al liamm etre ar galleg hag ar brezhoneg evit sevel strategiezhioù etre ar yezhoù hag evit gwellaat ar c'hompren.

Servijout a ra an danvez evit gwellaat ar brezhoneg.

Se zo un doare liesyezh evit kelenn/deskiñ gwelloc'h ar brezhoneg.

Skouer 2

Domani : skiantoù/goulennata ar bed

Palioù : Deskiñ lenn ha skrivañ. Deskiñ geriaoueg, yezhadur, frammoù frazennoù staget ouzh an danvezioù.

Obererezh : Labourat war ar brezhoneg diwar un diell e brezhoneg (testenn lennet ha/pe video), en ur implij ar brezhoneg hag ar galleg.

Deskiñ : lenn, skrivañ ; geriaoueg, yezhadur, ereadurezh.

Al lern rous 1

Loened brav eo al lern.

Rous ha gwenn eo o blev met du eo beg o favioù.

Ur fri hag ul lost hir o deus.

Bevañ a reont war ar maez hag e kêr ivez.

N'eo ket aes gwelout anezhe. Loened fin int.

Redek a reont buan ha mont a reont da chaseal diouzh an noz.

Image avec l'aimable autorisation
de TES Ti Embann ar Skolioù

© TES. Pep gwir miret strizh
© TES. Tous droits réservés

Implijout an diell e brezhoneg hag e galleg goude al lenn

Quelle est la marque du pluriel au présent de l'indicatif ?

Comparons avec le français.

Bevañ, a **reont** war ar maez hag e kêr ivez.

Loened fin **int**.

Redek a **reont** buan ha mont a **reont** da chaseal dionzh an noz.

Implij an unander hag al liester

Penaos e vez skrivet en unander?

Loened

Al lern

O favioù

En français, comment forme t-on les pluriel des noms ?

Implij ar gêrioù ha/hag. Est-ce que c'est pareil en français ?

Rous **ha** gwenn eo o blev.

Ur fri **hag** ul lost hir o deus.

Redek a reont **ha** mont a reont da chaseal diouzh an noz.

3. Doare unyezhek evit kelenn/deskiñ an danvezioù

Klasket 'vez ober hep ar galleg. Ar brezhoneg zo implijet, evel ma vefe mestroniet ingal an div yezh gant ar skolidi (evel ma vefe gante ar memes live yezh e galleg hag e brezhoneg).

Talvezout a ra ar brezhoneg da dreuzkas an danvez ; ar yezh a servij evit kehentiñ.

An doare zo troet war-zu kelenn an danvez (doare « **submersive** » / « peursoubidigezh »).

Skouer 3

Domani : skiantoù/goulennata ar bed

Palioù : Deskiñ an danvez skiantel

Obererezh : Labourat war an danvez diwar un diell e brezhoneg (testenn lennet ha/pe video), en ur implijout ar brezhoneg nemetken.

Deskiñ : Anavezout elfennoù eus ar bed bev, e etregweredoù / etreoberoù (« **interactions** »), e liesseurted.

Penaos anavezout ar bed bev, reol-voued (« **régime alimentaire** »), kelc'h ar vuhez ha diorren, endro, gweredoù / oberoù etre ar boudoù bev.

Al lern rous 1

Loened brav eo al lern.

Rous ha gwenn eo o blev met du eo beg o favioù.

Ur fri hag ul lost hir o deus.

Bevañ a reont war ar maez hag e kêr ivez.

N'eo ket aes gwelout anezhe. Loened fin int.

Redek a reont buan ha mont a reont da chaseal diouzh an noz.

Image avec l'aimable autorisation
de TES Ti Embann ar Skolioù

© TES. Pep gwir miret strizh
© TES. Tous droits réservés

Implijout an danvez en diell e brezhoneg

Pelec'h emaint o chom?

→ war ar maez hag e kêr.

Eus peseurt liv eo al lern?

→ rous, gwenn ha du.

Pegoulz ez eont da chaseal?

→ diouzh an noz.

4. Doare liesyezhek evit kelenn/deskiñ an danvezioù war an dro gant ar brezhoneg

Ar mammennoù div/liesyezhek zo implijet.

Servijout a ra ar yezhoù da brederiañ ha sevel ar c'houiziegezh : beñvegoù-hanterouriezh eo ar yezhoù (« **les langues comme outils de médiation** »).

An doare zo lies-yezhek hag implijout a ra an danvezioù hag ar yezhoù war an dro. Koublet eo al labour war an danvez gant an elfennoù hag ar frammoù yezh a zo staget outañ.

An doare-mañ zo troet war-zu kelenn/deskiñ gouiziegezh an danvez e meur a yezh.

Skouer 4

Domani : skiantoù/goulennata ar bed

Palioù : Deskiñ an danvez skiantel hag ar yezh a zo staget outañ.

Obererezh : Labourat war an danvez hag an div yezh diwar un diell e brezhoneg ha/pe e galleg (testenn lennet ha/pe video), evit deskiñ gouiziegezhioù skiantel ha yec'hel en div yezh.

Deskiñ :

Danvez : Anavezout elfennoù eus ar bed bev, e etregweredoù/etreberoù (« **interactions** »), e liesseurted.

Penaos anavezout ar bed bev, reol-voued (« **régime alimentaire** »), kelc'h ar vuhez ha diorren, endro, gweredoù/oberoù etre ar boudoù bev.

Yezhoù (brezhoneg ha galleg) : Lenn, skrivañ ; geriaoueg, yezhadur, ereadurezh.

Al lern rous 1

Loened brav eo al lern.

Rous ha gwenn eo o blev met du eo beg o favioù.

Ur fri hag ul lost hir o deus.

Bevañ a reont war ar maez hag e kêr ivez.

N'eo ket aes gwelout anezhe. Loened fin int.

Redek a reont buan ha mont a reont da chaseal diouzh an noz.

Image avec l'aimable autorisation
de TES Ti Embann ar Skolioù

© TES. Pep gwir miret strizh
© TES. Tous droits réservés

Implij an diell e brezhoneg goude al lenn

**Penaos eo al louarn ?
Décris le renard en
choisissant les bons mots.**

du melen glas ruz
rous gwenn

fri hir - fri berr

lost hir - lost berr

**Explique pourquoi ce
n'est pas facile de les voir.**

Réponses attendues :

Ils sont rusés.

Ils courent vite.

Ils chassent la nuit.

**Explique où ils vivent en
t'aidant du document.**

Ur sell war ar pevare doare : an danvezioù hag ar yezhoù kelennet / desket war an dro evit mont war-raok war-zu ar c'houiziegezh

An doare-mañ zo ur c'helenn/deskiñ liesyezhek.

N'eo ket :

- na kelenn galleg,
- na kelenn gant ur yezh nemetken,
- na kelenn an danvez e brezhoneg evel ma vefe mestroniet ar yezh dija en a-raok gant ar skolidi,
- na sammañ an div yezh.

An doareoù-mañ a c'hell implijout ar galloud eus ar c'helenn/deskiñ div/liesyezhek en ur implijout ar mammenoù div/liesyezhek a zo er c'hlas, evit sevel gouiziegezh an danvez.

An doare-mañ a zo ral a-walc'h c'hoazh memestra. Posupl e vefe lakaat anezhañ war-raok, er stummadur da skouer.

Diwallit

Arabat :

- Meskañ kelenn ar yezh ha kelenn un danvez er yezh.
- Kelenn en ur soñjal e vo ar soubidigezh a-walc’h evit lakaat an holl skolidi da zeskiñ ar yezh.
- Chom war ar yezhadur : sevel pep sekañs evel ma vije ur sekañs yezhadur.
- Peursoubañ (« **submerger** ») : chom hep sikour ar skoliad gant ar brezhoneg e-pad an abadenn.
- En em goll oc’h (ad)sevel diehan dafar e brezhoneg (mat eo implijout an dafar a zo dija).
- Treiñ war ar prim e galleg er c’hlas (« **traduction simultanée** »).

Doareoù mat

Pinvidikaat ar c'helenn gant un doare oberiant («**démarche actionnelle**») : ar skoliad a ra obererezhioù fetis hag ijinus, gant ur raktres/pal resis ha splann, en ur implijout ar brezhoneg, e-pad an abadenn.

Prederiañ penaos e vo implijet an div yezh er sekañs («**réfléchir les langues en méso- alternance à l'échelle de la séquence**»).

... War-zu didaktelezh ar c'helenn liesyezhek.

Sekañsoù divyezhek ha « méso-alternances »

Macro- méso- micro-alternances

Meur a live zo evit implijout ar yezhoù a bep eil
(Duverger, 2009 ; Gajo, 2007) :

Live « **macro-** » : live an ensavadur, ar steuñv, an aozadur
evit ar skolioù hag ar c'helenn div/liesyezhek.

**Live « méso- » : live an didaktelezh, ar preder micherel
gant ar skolaerion evit prientiñ ar c'helenn.**

Live « **micro-** » : live an darempredoù er c'hlas, er skol...,
code-switches etre en dud...

Prederiañ war ar «mésó-alternance»

Rakjediñ implij ar yezhoù a bep eil evit
kelenn an danvezioù

En em soñjal :

- peseurt yezh implijout en obererezhioù er c'hlas hag evit an dielloù pedagogel ;
- penaos koublañ ar yezhoù skrivet en dielloù hag ar yezhoù komzet implijet en obererezhioù ;
- penaos vo implijet ar yezhoù a bep eil evit kelenn ar yezhoù hag an danvezioù war an dro ;
- implijout ar yezhoù a bep eil hervez ur steuñv rakjedet ha prederiet.

Traoùigoù mat

- Rakjediñ implijout pep yezh a bep eil evit kompren ha komz/skrivañ (produiñ) evit mont donoc'h ha kompren gwelloc'h an danvez.
- Lavarout peseurt yezh a vo implijet : lavarout peseurt obererezh a implij peseurt yezh evit reiñ merkoù bras er pebeilañ («[alternance](#)»).
- Implijout ur strategiezh etredanveziel evit kelenn.

Evit klozañ

Ar «**méso-alternance**» zo ur strategiezh didaktik
hag a zo rakjedet dre ret,
peogwir n'eo ket naturel tamm ebet,
mes efedus evit kas ar skolidi war-zu an deskiñ.